

სკოპინგის დასკვნა N12

დაგეგმილი საქმიანობის დასახელება: ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება;

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „მშენებელი 2004“;

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. რუსთავი;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 12.04.2023;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენლის შესახებ: შპს „BS Group“;

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში შპს „მშენებელი 2004“-ის მიერ, წარმოდგენილია ქ. რუსთავში, ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკოპინგის ანგარიში.

2009 წლის 20 ივლისს შპს „მშენებელი 2004“-ის ცემენტის წარმოებაზე გაცემულია ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №70¹, რომლის საფუძველზე, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, 2021 წლის 19 მაისს გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N2-714).

ქ. რუსთავში შპს „მშენებელი 2004“-ის ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე 2023 წლის 9 მარტს გაცემული იქნა სკრინინგის გადაწყვეტილება (N 112/ს), რომლის თანახმად, საქმიანობა დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ინფორმაციით, 2022 წლის 19 ივლისის №DES72200000175 ბრძანების საფუძველზე, განხორციელდა ქ. რუსთავში, შპს „მშენებელი 2004“-ის (ს/კ 216399626) ცემენტის საწარმოს 2021 წლის 19 მაისის №2-714 ბრძანებით გაცემული (2009 წლის 20 ივლისის №70¹ ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული პირობებისა და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესრულების მდგომარეობის გეგმიური შემოწმება. ობიექტის ინსპექტირების შედეგად გამოვლინდა, რომ შპს „მშენებელი 2004“-ის მიერ, არ არის შესრულებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (№2-714) განსაზღვრული მოთხოვნები და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმები. ასევე, დადგინდა, რომ შპს „მშენებელი 2004“ საქმიანობის განხორციელების პროცესში იყენებს საწარმოს ტერიტორიაზე დამონტაჟებულ **8 ტ/სთ-ში წარმადობის** წისქვილს, გზმ-ის ანგარიშით გათვალისწინებული **3 ტ/სთ წარმადობის წისქვილის** ნაცვლად. ასევე, საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულია სხვადასხვა მოცულობის **7 ერთეული სილოსი**, გზმ-ის ანგარიშში მითითებული **5 ერთეული სილოსის** ნაცვლად. ინსპექტირების შედეგად

გამოვლენილ დარღვევებზე, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 79⁷ მუხლის პირველი ნაწილის და 79⁸ მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, შპს „მშენებელი 2004“-ის მიმართ შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ №071712 და №071713 ოქმები.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ცემენტის საწარმო მდებარეობს ქ. რუსთავში (მშვიდობის ქუჩა №1), შპს „მშენებელი 2004“-ის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 6873 მ² ფართობის მქონე მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 02.05.02.113). არსებული საწარმოდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს (ს/კ 02.05.02.317) 170 მეტრის დაშორებით. საწარმოს მიმდებარედ, დაახლოებით 12 მეტრში, განთავსებულია სამშენებლო ბლოკის საწარმო (ს/კ 02.05.02.144). ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან 22 მეტრის დაშორებით მდებარეობს თბილისი-გაჩიანი-რუსთავის საავტომობილო გზა. საწარმოს ტერიტორიის სიახლოვეს ანალოგიური პროფილის მქონე საწარმოები არ ფუნქციონირებს.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ფარგლებში გათვალისწინებული საქმიანობის ალტერნატიული ვარიანტების შესახებ. უმოქმედობის ალტერნატივა უარყოფილ იქნა წარმოებული პროდუქციის საჭიროებისა და პროექტის განხორციელებით მოსალოდნელი დადებითი სოციალურ-ეკონომიკური საკითხების გათვალისწინებით. საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში გათვალისწინებული დამატებითი ობიექტების მოწყობისთვის შერჩეულ იქნა საწარმოს არსებული ტერიტორია.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში არსებული მდგომარეობით, განთავსებულია **3 ტ/სთ და 8 ტ/სთ** წარმადობის ბურთულებიანი წისქვილები, სადაც კლინკერის, ღორღისა და დანამატების ერთდროული დაფქვის შედეგად, მიიღება სხვადასხვა მარკის ცემენტი. აღნიშნული დანადგარებიდან, 3 ტ/სთ წარმადობის მქონე წისქვილი იმყოფება ავარიულ მდგომარეობაში. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში, გათვალისწინებულია საწარმოს ტექნოლოგიურ ციკლში ორივე წისქვილის გამოყენება. საწარმოში არსებული ტექნოლოგიური დანადგარების ნაწილი, მათ შორის: ნედლეულის საწყობი, ცემენტის სილოსები, ცემენტის გაცემის ტექნოლოგიური დანადგარები გამოყენებული იქნება საერთო სარგებლობაში ორივე წისქვილისთვის. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში, საწარმოში, ასევე დაგეგმილია **ბეტონის საწარმოო ხაზის გაუქმება**. ორივე წისქვილის ექსპლუატაციის შედეგად, საწარმოს წლიური წარმადობა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (ბრძანება N2-714) გათვალისწინებული **18000 ტონა** ცემენტის ნაცვლად, გაიზრდება **35600 ტონამდე**. კერძოდ: **8 ტ/სთ** წისქვილის წლიური წარმადობა იქნება **17600 ტონა** (სამუშაო საათების რაოდენობა - 110 სამუშაო დღე, 20 საათიანი სამუშაო რეჟიმი) გამოყენებული ნედლეულის რაოდენობა იქნება: კლინკერი - 14100ტ , თაბაშირი - 900 ტ, ღორღი - 2600 ტ. **3 ტ/სთ** წისქვილის წლიური წარმადობა იქნება **18000 ტონა** (სამუშაო საათების რაოდენობა - 300 სამუშაო დღე, 20 საათიანი სამუშაო რეჟიმი) გამოყენებული ნედლეულის რაოდენობა იქნება: კლინკერი- 1440 ტ, თაბაშირი - 940 ტ, ღორღი - 2700 ტ.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ტერიტორიაზე კლინკერისა და დანამატების შემოტანა ხდება ცემენტშიდებით და ავტოთვითმცლელებით. ობიექტზე შემოტანილი ნედლეულის განთავსება ხდება ფარდულის ტიპის საწყობში. საწყობიდან ნედლეული კოვშიანი სატვირთველით დოზირებულად ჩაიტვირთება ბურთულებიან წისქვილებში.

წისქვილიდან დაფქული პროდუქტი (ცემენტი) გადაიტვირთება ტერიტორიაზე **არსებულ 7 საერთო სილოსში** (3 ერთეული - 80 ტონა თითოეული, 4 ერთეული - 50 ტონა თითოეული), დახურული ხრახნული კონვეიერის საშუალებით. სილოსებიდან ცემენტის გაცემა მოხდება როგორც ცემენტშიდებზე, ასევე ტომრებში. ცემენტშიდებზე გადატვირთვის პროცესში გამოიყენება ჩამტვირთავის სახელო, ხოლო ტომრებში დაფასობისას ხდება დამფასობელი დანადგარს გამოყენება.

დაფქული ცემენტი თავდაპირველად იყრება დახურულ მტვერდამლექ კამერებში, სადაც გამოყოფილი მტვერი გაივლის ციკლონებში და შემდგომ ქსოვილიან და სახელოებიან ფილტრებში. სილოსებიდან ცემენტის ჩატვირთვისას წარმოქმნილი მტვერი გაივლის სილოსების კედლებზე დატანილ მილებში, რომლებზეც ჰერმეტიკულადაა დამაგრებული ტომრები. სამუშაო დღის დასრულების შემდგომ ხდება ტომრების მოხსნა მილებიდან და მასში დაგროვილი მტვრის გადატანა მტვერდამლექ კამერაში. ბურთულებიანი წისქვილებიდან წარმოქმნილი მტვრის გაფრქვევა ატმოსფერულ ჰაერში ხდება 3 ტ/სთ ბურთულებიანი წისქვილის შემთხვევაში 12 მეტრი სიმაღლის და 0,3 მეტრი დიამეტრის მილით, ხოლო 8 ტ/სთ ბურთულებიანი წისქვილის შემთხვევაში - 9 მეტრი სიმაღლის და 0,4 მეტრი დიამეტრის მილის საშუალებით, რომელზეც მტვრის კონცენტრაციის უწყვეტი მონიტორინგის უზრუნველყოფის მიზნით, მოწყობილია უწყვეტი მონიტორინგის დანადგარი. ანალოგიური დანადგარის მოწყობა დაგეგმილია 3 ტონა/სთ ბურთულებიანი წისქვილის მტვრის გაფრქვევის მილზე მისი სარემონტო სამუშაოების ჩატარების შემდგომ, ექსპლუატაციაში მიღებამდე. მტვერდამტვირთებში წარმოქმნილი მტვერი ბრუნდება სპეციალურ ბუნკერში, საიდანაც გადაიტვირთება სილოსებში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა მავნე ნივთიერები, კერძოდ, არაორგანული მტვერი და ცემენტის მტვერი. გაფრქვევის წყაროებს წარმოადგენს: 3 ტ/სთ და 8 ტ/სთ წარმადობის წისქვილები, სილოსები, ნედლეულის დახურული საწყობი, ნედლეულის წისქვილის მკვებავ ბუნკერში განთავსების ადგილი; ცემენტის გაცემის ადგილი ცემენტშიდებზე, ცემენტის ტომრებში დაფასობის ადგილი და ლენტური ტრანსპორტიორები. წარმოდგენილ ინფორმაციის მიხედვით, საწარმოს საკადასტრო საზღვრიდან 12 მეტრში განთავსებულია სამშენებლო ბლოკის საწარმო. ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის გაანგარიშების მიხედვით, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების კონცენტრაცია (საწარმოს სიახლოვეს არსებული ობიექტის გათვალისწინებით) უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან არ გადააჭარბებს ზღვრულ დასაშვებ ნორმებს.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში წყალი გამოიყენება სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო მიზნებისთვის და საწარმოს პერიმეტრის მოსარწყავად. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო მიზნებისათვის წყალაღება ხორციელდება ადგილობრივი წყალმომარაგების ქსელიდან. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები ჩაედინება ქ. რუსთავის საკანალიზაციო ქსელში. წარმოდგენილი ინფორმაციით, საწარმოო ციკლი ხორციელდება დახურულ ნაგებობაში და არ ხდება სანიაღვრე წყლების დაბინძურება.

სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია ზოგადი ინფორმაცია გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების სახეებისა და იმ ღონისძიებების შესახებ, რომლებიც გათვალისწინებული იქნება გარემოზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილებისათვის, შემცირებისათვის ან/და შერბილებისათვის.

წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ერთდროულად მომუშავე ხმაურის წარმოქმნელ წყაროებს წარმოადგენს: ავტოთვითმცლელი, ცემენტის საფუძვავი წისქვილები და ცემენტის გადატვირთვის კვანძები. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოსა და უახლოესი მოსახლის ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით (170 მ), ხმაურის დონის გადაჭარბებას ადგილი არ ექნება. **გზმ-ის ეტაპზე დეტალურად უნდა იქნეს შეფასებული (12 მეტრში მდებარე ობიექტის გათვალისწინებით) და სათანადოდ დასაბუთებული ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება უახლოეს საცხოვრებელ სახლთან.**

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში წარმოიქმნება მხოლოდ საყოფაცხოვრებო ნარჩენები. როგორცაა: საყოფაცხოვრებო სათავსოების და საკვების ნარჩენები, ქაღალდის და მუყაოს ნარჩენები და სხვ. ნარჩენების შეგროვება ხდება საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულ ურნებში, რომლის დასუფთავებას უზრუნველყოფს მუნიციპალური სამსახური, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, ობიექტზე წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობების მნიშვნელოვანი ცვლილება მოსალოდნელი არ არის.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სააგენტომ უზრუნველყო დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშის და საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობით დადგენილი წესით გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია გამოქვეყნდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ხოლო სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის რეგიონული წარმომადგენლების მიერ, საჯარო განხილვის შესახებ განცხადებები განთავსდა საქმიანობის განხორციელების სიახლოვეს, ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე. ამასთან, ინფორმაცია განთავსდა სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებგვერდზე და გადაიგზავნა ცენტრის გამომწერებთან ელ. ფოსტის მეშვეობით. ასევე, საჯარო განხილვის ჩატარების

შესახებ ინფორმაცია გამოქვეყნდა გაზეთში. დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით საჯარო განხილვა გაიმართა 2023 წლის 11 მაისს, ე. რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის შენობაში. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს, რუსთავის მუნიციპალიტეტის, შპს „BS Group“-ის და სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“-ის წარმომადგენლები და ადგილობრივი მოსახლეობა. საჯარო განხილვაზე პროექტთან დაკავშირებით სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“-ის წარმომადგენლის მხრიდან ყურადღება გამახვილდა საქმიანობის განხორციელების ალტერნატიული ვარიანტების შესახებ და აღინიშნა, რომ სათანადოდ არ იყო დასაბუთებული საქმიანობის განხორციელების შერჩეული ალტერნატივა. დასმულ საკითხზე განმარტებები გააკეთა შპს „BS Group“-ის წარმომადგენელმა. საჯარო განხილვაზე დაფიქსირებული საკითხები და შესაბამისი პასუხები/განმარტებები აისახა საჯარო განხილვის ოქმში.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები წარმოდგენილი იქნა სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“-ის მიერ. შენიშვნები/მოსაზრებები ძირითადად ეხებოდა გზმ-ის ანგარიშში ნარჩენების განთავსებისა და სეპარირების პრაქტიკის დანერგვის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენას, საწარმოს მონიტორინგის საკითხებს, ასევე ცემენტის წარმოებისათვის საჭირო დანამატების დასაწყობების პირობების დაზუსტებას. სამოქალაქო მოძრაობის „გავიგუდეთ“-ის მიერ წარმოდგენილი რელევანტური და საფუძვლიანი შენიშვნები/მოსაზრებები მხედველობაში იქნა მიღებული და აისახა სკოპინგის დასკვნაში (გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალში).

სკოპინგის პროცედურის შედეგად, სააგენტოს მიერ, იდენტიფიცირებული იქნა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროები, სახეები და ობიექტები. ამასთან, განსაზღვრული და დაგეგმილი იქნა საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებების საკითხები.

გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი:

1. გზმ-ის ანგარიშში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
- 2.1 გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი

ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.

4. გზშ-ის ანგარიშში, ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების საჭიროების დეტალური დასაბუთება (გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედებით გამოწვეული დანაკარგისა და მიღებული სარგებლის ურთიერთშეწონის საფუძველზე);
- გარემოს დაცვის მიზნით შემოთავაზებული გონივრული ალტერნატიული ვარიანტების შესახებ ინფორმაცია, ალტერნატივების შედარებითი ანალიზი შესაბამისი დასაბუთებით. მათ შორის არაქმედების (ნულოვანი) ალტერნატივის, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (წარმადობის გაზრდის და ეგზ-ის მოწყობის) ალტერნატივების ანალიზი და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული ალტერნატივების აღწერა-დასაბუთება;
- საქმიანობის განხორციელების ადგილის აღწერა-დახასიათება, საპროექტო ტერიტორიის საკადასტრო კოდის, Shp ფაილებისა და GPS კოორდინატების მითითებით. მათ შორის, მიწის ნაკვეთის საკუთრების/სარგებლობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;
- დაზუსტებული მანძილი საწარმოს ტერიტორიიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლ(ებ)ამდე (მდებარეობის მითითებით), ასევე ზედაპირული წყლის და სხვა შესაძლო ზემოქმედებას დაქვემდებარებულ ობიექტებამდე;
- ინფორმაცია საწარმოს სიახლოვეს (განსაკუთრებით 500-მ რადიუსის საზღვრებში) არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოო, მათ შორის დაგეგმილი საქმიანობის ანალოგიური ობიექტ(ებ)ის შესახებ (მანძილების და საქმიანობის მითითებით);
- საწარმოში მიმდინარე საქმიანობის და დაგეგმილი ცვლილებების დეტალური აღწერა, ასევე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღებიდან დღემდე საწარმოში მოწყობილი/არსებული და საპროექტო ტექნოლოგიური ობიექტების/დანადგარების შესახებ დაზუსტებული ინფორმაცია;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, ცემენტის საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესების დეტალური აღწერა, შესაბამისი თანმიმდევრობით. ცემენტის საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა და ტექნოლოგიური ციკლი, სქემატური ნახაზების მითითებით;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, საწარმოს განახლებული გენერალური გეგმა, შესაბამისი აღნიშვნებით და ექსპლიკაციით, სადაც დატანილი იქნება საწარმოო დანადგარები, დამხმარე ტექნოლოგიური მოწყობილობები. ტექნოლოგიური უბნები, მავნე ნივთიერებების გაფრქვევისა და ხმაურის წყაროები;

- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, ინფორმაცია საქმიანობის ფიზიკური მახასიათებლების შესახებ, მათ შორის ინფორმაცია არსებული/დაგეგმილი წარმადობის და საწარმოს (საათური, დღიური, წლიური) სამუშაო რეჟიმის შესახებ;
- ინფორმაცია საწარმოში წლის განმავლობაში წარმოებული პროდუქციის ტიპისა და რაოდენობის შესახებ, როგორც არსებული მდგომარეობით, ასევე ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით;
- დეტალური ინფორმაცია საწარმოს ნედლეულით მომარაგების, ნედლეულის წარმოშობის, რაოდენობის, ტიპის, ნედლეულის დასაწყობების ადგილების და პირობების შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია ნედლეულის საწარმოში მიღების და დამზადებული პროდუქციის გატანის პროცედურების/ტრანსპორტირების შესახებ, შესაბამისი სამოდრაო მარშრუტის მითითებით (რუკაზე ჩვენებით, სქემატური ნახაზებით). ამასთან, წარმოდგენილი უნდა იქნეს ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირების გეგმა-გრაფიკი (ნედლეულის/პროდუქციის შემოტანის და გატანის სიხშირის მითითებით);
- ინფორმაცია ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისათვის გამოყოფილი ტრანსპორტის ტიპისა და რაოდენობის შესახებ;
- ინფორმაცია საწარმომდე მისასვლელი გზების და მათი მდგომარეობის შესახებ. ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისას დასახლებულ პუნქტ(ებ)ში გადაადგილების შემთხვევაში წარმოდგენილი უნდა იქნეს ინფორმაცია შესაბამისი პირობების დაცვის შესახებ (მაგ: დაბალი სიჩქარე, ძარის გადახურვა, ღამის საათებში მოძრაობის აკრძალვა);
- ინფორმაცია მშრალ ამინდებში საპროექტო ტერიტორიისა და მისასვლელი გზების მორწყვის საჭიროებისა (მორწყვის გეგმა-გრაფიკის მითითებით) და საწარმოს ტერიტორიის დატოვებამდე ცემენტშიდების საბურავების მტვრისგან გასუფთავების (გარეცხვის) შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია საწარმოს მტვერდამჭერი სისტემის/ფილტრების შესახებ, პარამეტრების (საპასპორტო მონაცემების) მითითებითა და ეფექტურობის დასაბუთებით;
- ინფორმაცია მტვერდამჭერი სისტემის/ფილტრების ტექნიკური გამართულობის კონტროლის, პარამეტრების დაცვის, მათ შორის სახელოიანი ფილტრების დროული გამოცვლის შესახებ;
- ინფორმაცია საწარმოს ტერიტორიაზე გამწვანების ზოლის არსებობის ან/და მოწყობის (დასახლებული პუნქტის მიმართულებით) შესაძლებლობის შესახებ;
- ნარჩენების წარმოქმნითა და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედებისა და შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია მოსალოდნელი ნარჩენების (კოდები, დასახელებები და რაოდენობა) შესახებ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის

შესახებ“ დადგენილების შესაბამისად, შემდგომი მართვის ღონისძიებების გათვალისწინებით.

- ინფორმაცია საწარმოს სასმელ-სამეურნეო, ტექნიკური და სახანძრო წყალმომარაგებისა და ჩამდინარე წყლების მართვის შესახებ (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით);
- ინფორმაცია საწარმოს ტექნოლოგიურ უბნებზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების მართვის შესახებ, მათ შორის ინფორმაცია სანიაღვრე წყლების არინებისთვის არსებული და დაგეგმილი ინფრასტრუქტურის შესახებ (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით);
- საწარმოს ფუნქციონირების დროს მოსალოდნელი შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა. მათ შორის, საწარმოს სახანძრო უსაფრთხოების საკითხების/ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა, მათ შორის დასაქმებულთა შორის ადგილობრივი მოსახლეობის წილი, ასევე პერსონალის პროფესიული და ტექნიკური სწავლების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია გზშ-ის ფარგლებში ჩატარებული საბაზისო/სადიებო კვლევებისა და გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის გამოყენებული მეთოდების შესახებ;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, ინფორმაცია საქმიანობის ფიზიკური მახასიათებლების შესახებ, მათ შორის ინფორმაცია არსებული და დაგეგმილი წარმადობის/საწარმოო სიმძლავრის (საათური, დღიური, წლიური) და სამუშაო რეჟიმის შესახებ;
- ინფორმაცია გზშ-ის ფარგლებში ჩატარებული საბაზისო/სადიებო კვლევებისა და გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის გამოყენებული მეთოდების შესახებ.

5. ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედების შეჯამება, მათ შორის:

- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება ატმოსფერულ ჰაერზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს:
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები (გენგემაზე მითითებით), გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების რაოდენობრივი და თვისობრივი მონაცემები, გაზნევის ანგარიში (გაბატონებული ქარების მიმართულებების გათვალისწინებით);
- ატმოსფერულ ჰაერზე მოსალოდნელი ზემოქმედების პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებები, დაგეგმილი ღონისძიებების ეფექტურობის დასაბუთებით;
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის მონიტორინგის გეგმა. მათ შორის, 2013 წლის 31 დეკემბრის №413 დადგენილებით განსაზღვრული უწყვეტი

ინსტრუმენტული თვითმონიტორინგის სისტემის საწარმოში დანერგვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, გაფრქვევის წყაროების, მონიტორინგს დაქვემდებარებული კომპონენტების, თვითმონიტორინგისთვის შერჩეული მეთოდის/ხელსაწყო და სტანდარტის მითითებით;

- გზმ-ის ანგარიშს თან უნდა ახლდეს ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების განახლებული პროექტი;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებისა და საწარმოს სამუშაო რეჟიმის გათვალისწინებით დეტალური ინფორმაცია ხმაურის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ, სადაც სათანადოდ იქნება გათვალისწინებული არსებული/ფაქტობრივი და საპროექტო გარემოებები (ხმაურის ყველა წყაროს გენგემაზე დატანით). მოცემული უნდა იქნეს ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება-მოდელირება, და შესაბამისი შედეგები. განისაზღვროს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებებისა და მონიტორინგის საკითხები;
- ვიზრაციით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება;
- ბიოლოგიურ გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების შეფასება და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე და გრუნტის ხარისხზე, შესაძლო დაბინძურების განსაზღვრა, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ზედაპირულ და მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების რისკები, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- მნიშვნელოვანია, გზმ-ის ანგარიშში დეტალურად იქნეს ასახული პროექტის განხორციელებით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ასევე განსაზღვრული იყოს ადამიანის ჯანმრთელობასთან/ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით. ამასთან, მნიშვნელოვანია მოცემული იქნეს სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მათ მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებების/შენიშვნების შეფასება/ანალიზი, მათ შორის წარმოდგენილი უნდა იქნეს ინფორმაცია საჯარო განხილვაზე გამოთქმული მოსაზრებების/შენიშვნების გათვალისწინების შესახებ;
- კუმულაციური ზემოქმედების შესახებ დეტალური ინფორმაცია, რომელიც წარმოდგენილი უნდა იქნეს გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის (განსაკუთრებით ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების და ხმაურის გავრცელების ნაწილში). კუმულაციურ ზემოქმედებასთან მიმართებაში უნდა განისაზღვროს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები, რომლებიც სათანადოდ იქნება დასაბუთებული;

- გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება (რაც გულისხმობს გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედებით გამოწვეული დანაკარგისა და მიღებული სარგებლის ურთიერთშეწონას გარემოსდაცვით, კულტურულ, ეკონომიკურ და სოციალურ ჭრილში);
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, საქმიანობის ფარგლებში განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი;
- ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების გათვალისწინებით, საქმიანობის ფარგლებში განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი (საკონტროლო წერტილების, მონიტორინგის სიხშირის, მეთოდის და ა.შ მითითებით), სადაც განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ატმოსფერულ ჰაერში ემისიებსა და ხმაურის გავრცელებას;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები.

6. საკითხები/შენიშვნები, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზმ-ის ანგარიშში:

- საჯარო განხილვაზე დაფიქსირებული შენიშვნების/მოსაზრებების, მათ შორის წინააღმდეგობრივი პოზიციის გათვალისწინებით მნიშვნელოვანია გზმ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი იქნეს - პროექტთან დაკავშირებით ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირების, მათი პოზიციების, დამოკიდებულების, აზრის გათვალისწინების და შეთანხმების (არსებობის შემთხვევაში) ამსახველი ინფორმაცია;
- ინფორმაცია მტკვერდამჭერში დაგროვილი მტკვრის მართვის შესახებ;
- ცალკე ქვეთავის სახით წარმოდგენილი უნდა იყოს 2021 წლის 19 მაისს გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (ბრძანება №2-714) განსაზღვრული პირობების შესრულების მდგომარეობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია (განხილული იქნეს თითოეული პირობის შესრულების საკითხი/ანალიზი);
- ობიექტზე გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ ჩატარებული გეგმიური/არაგეგმიური შემოწმებების, მათ შორის გამოვლენილი დარღვევებისა და მათი აღმოფხვრისთვის განსაზღვრული ქმედებების/გონივრული ვადების (არსებობის შემთხვევაში) შესახებ ინფორმაცია;
- წარმოდგენილი უნდა იქნეს შესაბამისი დასაბუთება, რამდენად უზრუნველყოფს ტერიტორიაზე არსებული შენობა-ნაგებობა - ცემენტის წარმოების გარემოსდაცვითი რეგულაციების სრული დაცვით განხორციელებას;
- გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს წინამდებარე დასკვნით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და საკითხების გათვალისწინებით.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული საკითხების გათვალისწინების შესახებ, ერთიანი ცხრილის სახით (გვერდებისა და ქვეთავების მითითებით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, შპს „მშენებელი 2004“-ის მიერ, სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილ პროექტზე, რომელიც ეხება ქ. რუსთავეში შპს „მშენებელი 2004“-ის ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებას, **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით. გზმ-ის ანგარიში შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობისა და სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მითითებების სრული დაცვით.